

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra De tre Helligaftener (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 213. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515387748448/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

De tre Helligaftener

(En jydsk Røverhistorie)

Paaskeaften

Dersom Du, min Læser! nogensinde har været paa »Snabeshøj», hvor Landstinget holdtes i gamle Dage, da har Du derfra lidt ud mod Syden kunnet see en liden, adspredt Torp, som hedder Uannet. Her boer, og har vel aldrig boet andet end Bønder.

Saa boede her ogsaa engang for et Par hundrede Aar siden en Mand, de kaldte Ib. Hvad hans Kone hed, har jeg aldrig kunnet opsørge; men saameget veed jeg; at han havde en eneste Datter, som hed Maren; og til daglig Brug kaldte de hende Ma-Ibs. Hun skal have været knøv og snøg,* dette her Kvindfolk; og hvor hun færdedes, der skottede de unge Karle efter hende; men hun skottede ikke efter Anden, end efter Sejer. Han var ogsaa eneste Søn; og hans Fader boede ogsaa i Uannet.

Som jeg nu skulde fortælle: saa var det engang, og det paa selve Paaskelørdag, at en Mand kom ind til Ibs. Han var bondeklædt, forresten velvoxen, strag og boun,** og saae ud til, at han kunde være om ved de Tredive. Der var Ingen til Ibs, der kjendte ham; men han sagde selv: at han var en »Skovlouring»*** at han fornysen havde faaet Faderens Gaard i Fæste; og at han nu vilde nordpaa, for at tinge Kul ud. Solvknapper havde han i Kjole og Vest, saa det var let at see, at han var ingen Stodderkumpen. Nu gav de ham baade Mad og Drikke, og imidlertid førte han baade det ene og det andet paa Tale. Saa siger han da og til Ib, og smidskede lidt ved det: »Min Moder bliver gammel, og jeg skal vel snart til at »have Een ind»; kan I ikke give mig Spor paa et dygtigt Qvindfolk? Det kunde give ligemeget med Penge, for det komme vi nok ud af; men hun skulde have et Par

* net og peen, meest med Hensyn til Paaklædning

** »strage rank og pyntelig (kun om Mandfolk), »boun» lidt mindre end overmodig.

*** De, der boe i Skovsgnen (ved Silkeborg og ind ad Rye til) i det i gamle Dage saabenævnte »Lousyssele

»godskaftede«* Hænder – og for gammel maatte hun da heller ikke være.« – Ib var »sløv«,** han klæde sig bag Øret, og sagde: »Hm! saadan Een voxer ikke op af Lyngtoppene hver Dag« – han skottede hen til Datteren, og loe saa smaaligt. Men Datteren kunde ikke godt lide den Snak, og gjorde sig et Ærinde ud. Da Kløren nu vilde til at gaae, spurgte de ham: hvad han hed? »Saamænd!« svarede han, »min Fader kalde de Ole Brødløs,*** og jeg skal vel hedde ligesaadan.« Saa gik han; men da han var kommen et Stykke fra Gaarden, der møder han Ma-Ibs, der havde været henne hos Sejers, og saa siger han til hende: »Det kan ikke hjælpe at bruge lang Snak; jeg er gaaet »af Enkom«† for Din Skyld. Til Pintse kommer jeg igjen, og saa kan Du betaade Dig imens. Nu skal Du have Farvell.«

Ma-Ibs blev ikke glad til *den* Beiler. Da hun kom ind, satte hun sig ved den nederste Bordende, lagde sine Hænder sammen i Skjødets, og sukkede ret af Hjertet. »Hvad skal det betyde?« sagde Faderen. »Jeg huer ikke denne her Skovlouring – eller hvem han er« – svarede hun. – »Kan det aldrig blive til Noget, at jeg og Sejer kan komme sammen?« – »Ja hvad paa?« sagde den Gamle. Og saa var *den* Snak forbi. Fader og Datter toge begge to fat paa »Vindepindene«.

Lidt efter kommer Sejer ind. »Gudsafte« siger han; »Tak« sige de. »Nu gaaer jeg op til Gaarden,«†† siger han, »og snakker med Manden,††† for det kan ikke hjælpe at kjellinges længere om.« – »Det bliver Eet og Eet,« – siger Ib, – »Manden er vred paa Dig, og Du kommer til at springe Soldat.« – »Det kan hænde sig,« siger Sejer, »men nu ville vi sætte en Prøve.« Saa gik han.

Da han nu kommer til Annsbjerg og gaaer ind ad Porten, saa møder han Manden selv, – og han hed ellers Jørgen Marsviin. »Kommer Du nu igjen om Dit Fæste?« – siger han – »det kan ikke nytte Dig – det har jeg sagt Dig saa tidt.« – »Aajo! Hosbond!« siger Sejer, »jeg beder saa almindelig.«†††† – Da saae Herren vredt til ham, trak Øienbrynne ned og Rynker i Panden; og der skulde Ingen tænkt andet, end at

* rappe og dygtige.

** forstilt enfoldig, men snu.

*** Et Navn, rimelig givet fra først af spotvis, som nu flere Smaasteder bære.

† ene og alene i den eller den Hensigt (saaledes og i Svensken).

†† Herregaarden.

††† Herreemanden.

†††† underligt og indstændigt.